

Nejde jen o med – i když o něm především si dnes budeme povídat – ale hlavně o využití včel k léčebným účelům! Ostatně také balzamování bylo původně jednou z hlavních funkcí včelařů. Už za dob egyptských faraonů a pravděpodobně i dříve. Apiterapeuta byste našli i na dvorech Karla Velikého či Ivana Hrozného. A není bez zajímavosti, že dodavateli medu a medoviny na evropské dvory byli především Slované. O pozoruhodných možnostech léčby pomocí včel nás při několika setkáních zasvětil včelař František Sentenský.

Není všechno med, co se tak tváří

Včelařem byl „za císaře pána“ skoro na každé vesnici řídící i farář. Téměř vždy se včelařilo v kláštorech. Je to řemeslo, nebo spíše poslání. Zdaleka nejde jen o produkci medu. Bez opylujících včel bychom rychle pomřeli hladu. Ale je toho ve včelí lékárně nepoměrně víc.

jich v těle zapotřebí. Skutečně to je velmi účinný nosič, který sám záhadně pozná, kam má „zásilku“ účinných látek doručit. Navíc se vstřebává už v ústech. To znamená, že když do něj správným způsobem dodáme například potřebné minerály, dostaneme je rovnou do krve. Med sám stopová množství minerálů také obsahuje. Je jich tam sice málo, ale jsou ve stavu přímé využitelnosti pro tělo.

Slyšel jsem, že se používá i na čištění a hojení ran.

Jakby ne, díky mnoha látkám a enzymům, které všechny věda ani ještě nezná, roz-

jede med úžasnou přírodní chemií. Váže na sebe vodu a voda aktivuje jeden z enzymů – oxidázu. Ta se ve spojení s vodou mění na peroxid vodíku. Takže natřeme-li mokvající ránu medem, bude ji vysušovat a zároveň produkovat peroxid vodíku, takřčečený kyslíčník. A co ten provádí, asi víme všichni. Je to vynikající pomocník třeba i na běrcové vředy, které se medem léčí velice dobře. Když med navíc potenceješ propolisem, tak získáš neskutečně účinnou hojivou mast. Poraněný také ocení, že když „medový obvaz“ sundáváme, není přilepený. Kdo se někdy třeba vysekal na kole, určitě ví, o čem mluvím.

Jak do medu dostat ty zmíněné minerály nebo další užitečné látky?

To už není tak úplně pro laiky Velice snadno lze totiž vyrobit neúčinnou hmotu. Ale dá se to poměrně snadno naučit. V naší apiterapeutické škole nepořádáme jen velké kurzy pro ty, kteří se této vpravdě zázračné léčbě chtějí profesionálně věnovat, ale i krátké víkendové kurzy: jak si připravit ty správné ingredience a jak si poradit s vlastním onemocněním. Vše, co potřebujeme, totiž máme od narození kolem sebe. Vše nám příroda nabízí v dokonalé formě – jen o tom nevíme nebo jsme na to zapoměli. Po chemii bychom měli sáhnout, jen když jde vážně o tuhé. Ale k tomu se také později dostaneme.

Tak tady zpět k medu. Jaký je rozdíl mezi lesním a květovým? A je to vůbec důležité?

Je zajímavé, že pocitově máme včelu zařazenu jako tvora světla. Přitom včela tráví téměř celý svůj život ve tmě. Vylétá až na sklonku svého života jako nosička nektaru, pylu, vody atd.

Včela také umí vypínat barvocit. To dělá např. v případě, že letí plně naložená zpět do úlu a šetří tím energii. Proto je lepší než malovat úly v různých barvách, které včela při návratu nerozezná, malovat na úly piktogramy. Včela dokáže vidět v infračerveném spektru, a vidí tak některé květy v neskutečných barvách. A vidí zdroj světla, i když je pod mrakem. Pro nás je rozptýlené denní světlo docela nepříjemné. Nedokážeme určit jeho zdroj. Včely však slunce vidí i skrz mraky, a mají tak snazší orientaci.

Med je vynikající nosič účinných látek. Proto, pokud z léčebných důvodů používáme bylinky, je med vhodný doplněk. Ideální je vzít si do úst lžičku medu a přes něj pomalu bylinkové čaje pít. Zahřátí na teploty vyšší než 45 stupňů med znehodnocuje. Náš vnitřní teploměr tomu bezpečně zabrání: v ústech by nás taková teplota už páčila.

Květový je asi každému jasný. Včely sbírají nektar z květů, nosí ho do úlu, a tam zpracovávají: do medu se dostanou enzymy a med se vysouší. Včela za jeden let navštíví až 300 květů. Významné je to, že vždy jen jedné rostliny. Což násobí její opylovací užitek. Mohou tak vznikat i velice zajímavé jednodruhové medy. Lesní med je správně med medovicový. Jsou to zjednodušeně řečeno sladké výkaly mšic, měr a červců, které včely, stejně jako mravenčí, sbírají. Medovicový med obsahuje více minerálů a je obvykle tmavší. Je stanovena jakási hranice, od které je med už medovicový a do které ještě květový. To se určuje na základě elektrické vodivosti. Důležité je však hlavně užití. Květový med je lépe používat na nachlazení a podobně, medovicový zase na léčení vnitřních orgánů. Když si ale mažeš med na chleba, tak je to jen o tom, co ti víc chutná.

Už jsem se bál, že budu chodit po obchodáku a hledat med na chleba...

To by sis dal! Obávám se, že med v obchodáku se často dozví až z etikety, že je med. Před lety jsem si koupil květový med od jednoho velkoobchodníka. Kdyby to byl opravdu med, musel by nejpozději do roka, spíš ale spíš po pár měsících zcukernatět. Ale on nečudo došlo mu, že je med a že by měl krystalizovat. Asi neumí číst nebo co. Je prostě stále krásně tekutý, jako každý správný sirup.

Až tak?

Bohužel ano. Nejlepší je proto najít si svého včelaře, zajat za ním v době, kdy se nejvíce medu vytáčí – tedy v květnu a červnu – a nakoupit si rovnou na místě třeba na rok. Má to i další výhodu. Pravidlo, že optimální je jít a pít produkty z okolí nějakých padesáti kilometrů od domova, zná už dnes kdekdo. Proč to tak je? Včely a vlastně i potraviny ve tvém okolí, „píjí“ stejnou vodu jako ty. Voda je silný rezonant, jestli to tak mohou zjednodušeně říci. Proto jsme pak se svou potravou sladění. Znamená to, že lépe trávíš, lépe využiješ živiny ve stravě a celkově nám to šetří síly, které jinak potřebujeme na „přeprání cizí rezonance“. Ty, které to zajímá, bych odkázal spíš na fyziku a biorezonanční medicínu, abych zase neutekl od medu.

Zaujalo mě to zcukernatění. To medu nevedí?

Naopak, to je jeho přirozená vlastnost a lze podle toho poznat, jestli máme opravdový med. Přičemž květový cukernatí rychleji než medovicový – s výjimkou akátového. Ten vydrží tekutý až tři roky. Ale opravdový med je prakticky nesmrtelný. Špatným skladováním ho samozřejmě lze oslabit nebo úplně zničit enzymatickou činností. Ale pořád to bude alespoň výborné sladidlo. Zkazít se může jen jediným způsobem – když je v něm moc vody. Pak může zkvasit. Což se může stát i při cukernatění, když vytlačuje vodu k povrchu. Tam je pak vody na jednom místě moc a rozjede se kvašení.

To je všechno?

Teprve začátek. O těch skutečných léčivých zázracích si řekneme příště.

Foto

Jsi vyučený včelař, zabýváš se apiterapií. Co to vlastně je?

Včela medonosná se latinsky řekne *Apis Mellifera*. Takže apiterapie je léčba pomocí včel a včelích produktů. Většina lidí ani netuší, jaké neskutečné terapeutické možnosti včely člověku nabízejí.

Asi bychom ale na úvod měli přece jen začít medem. Ten zase naopak skoro každý zná.

Tak jest. Med má naprosto úžasné účinky. Málokterá komplexní léčba se bez něj obejde. Má totiž mnoho zajímavých vlastností. Například na sebe váže účinné látky a dopravuje je přesně tam, kde je

